

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Klinisk medicin 2: Invärtesmedicinsk fördjupning och breddning, 25.5 hp

Clinical medicine 2: Applied internal medicine and related disciplines, 25.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2025.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT23 , HT24 , VT25

Kurskod	2LA013
Kursens benämning	Klinisk medicin 2: Invärtesmedicinsk fördjupning och breddning
Hp	25.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Medicin
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för medicin, Huddinge
Beslutande organ	Programnämnden för läkarprogrammet
Datum för fastställande	2023-06-16
Reviderad av	Programnämnden för läkarprogrammet
Senast reviderad	2024-10-04
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2025

Särskild behörighet

Godkänt betyg på hela kurserna *Basvetenskap 1 - 6* samt *Medicinsk diagnostik med basvetenskaplig integrering* (termin 1-4). Godkänt betyg på ett VFU-moment i kursen *Klinisk medicin 1: Invärtesmedicinsk inriktning* (termin 5).

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Kursen har som övergripande mål att studenten ska fördjupa kunskaper, färdigheter och förhållningssätt inom det invärtesmedicinska området samt reumatologi och bredda sina kunskaper och färdigheter inom infektion, hud- och könssjukdomar, klinisk farmakologi, geriatrik och allmänmedicin. Med utgångspunkt från patienters symtom och fynd diskuteras medicinsk handläggning. Studenten ska kunna

identifiera, diagnostisera, initialt bedöma och handlägga vanliga, akuta, allvarliga och mer komplexa tillstånd samt vid behov använda läkemedel på ett ändamålsenligt sätt inom invärtesmedicin och närliggande specialiteter.

Under hela kursen tränas studenterna i att tillämpa basvetenskapliga och patofysiologiska förklaringsmodeller, samt att anlägga vetenskapliga, globala, hälsofrämjande och lika villkors-perspektiv på kursens innehåll. Kunskaper, färdigheter och praktiskt utövande av läkarrollen i vårdteamet utgår från evidensbaserad behandling och personcentrerad vård och tränas under klinisk handledning med återkoppling. Färdighetsträningen sker med progression enligt modellen för nationellt överenskomna Entrustable Professional Activities (EPA).

Lärandemål

Kursens lärandemål relaterar till de nationella målen för läkarexamen i examensordningen inom högskoleförordningen (SFS 1993:100). Lärandemål för kunskap och förståelse är nivåindelade enligt SOLO-taxonomin (S2-S5) och lärandemål för färdighet och förmåga är indelade enligt Millers pyramid (M3-M4).

Kunskap och förståelse

För godkänd kurs ska studenten kunna:

- utifrån symtom och fynd resonera kring vanliga, akuta, allvarliga och komplexa sjukdomstillstånd (S4)
- beskriva principer för triagering (S4)
- rekommendera handläggning och resonera kring relaterade risker och vinster utifrån vanligt förekommande samsjuklighet (S4)
- redogöra för principer för kliniskt beslutsfattande och differentialdiagnostiskt resonemang (S4)
- förklara tillämpning av aktiv exspektans, personcentrering och situationsanpassning i handläggning och beslutsfattande inklusive anpassning vid sjukvård i hemmet eller i andra miljöer utanför hälso- och sjukvården (S4)
- redogöra för grundläggande principer för bedömning av funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning samt exemplifiera tänkbara rehabiliterande insatser i olika situationer samt riskförebyggande åtgärder inom undernäring, munhälsa, trycksår och fall (S3)
- motivera val av diagnostiska metoder och undersökningsutförande och tolka dessa med ett vetenskapligt förhållningssätt, samt värdera metodernas möjligheter och begränsningar (S4)
- redogöra för strategier gällande val av läkemedel inklusive miljöpåverkan samt läkemedelsinteraktioner, faktorer som påverkar följsamhet och hur biverkningar ska rapporteras (S3)
- redogöra för grundläggande principer för farmakokinetik och farmakodynamik och källor till läkemedelsinformation, läkemedelsepidemiologi och faser av kliniska prövningar (S3).
- beskriva läkarens roll och ansvar i teamarbete och betydelsen av interprofessionellt samarbete i omhändertagande av patienter med samsjuklighet och komplexa sjukdomstillstånd (S4)
- redogöra för principer för prioriteringar i vården och jämlik vård relaterat till etiska principer (S4)
- redogöra för vårdorganisation beträffande indelning i vårdnivåer och ansvars- och resursfördelning mellan stat, regioner och kommuner (S3)
- redogöra för principer för remittering, verktyg för att underlätta samverkan, samordnad individuell plan samt rehabilitering inom geriatrisk vård och omsorg (S3)
- redogöra för lagar, riktlinjer och praxis i samband med köns- och infektionssjukdomar och särskilt relaterat till vaccination, smittskydd och vårdrelaterade infektioner i ett lokalt och globalt perspektiv (S4).
- redogöra för miljö- och hållbarhetsarbete i vården (S4)

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs ska studenten kunna:

- inhämta spontan anamnes och riktad anamnes och genomföra relevant statusundersökning, anpassat efter den aktuella situationen (M4)
- eftersöka tecken i anamnes och status som kan inge misstanke om våld i nära relationer (M3)

- jämföra normalfynd, sjukdomsförändringar och skador på hud och slemhinnor vid olika åldrar eller pigmenteringsgrad (M3)
- prioritera och motivera arbetsdiagnos bland relevanta differentialdiagnoser (M3)
- upprätta en initial utredningsplan för vanliga, akuta, allvarliga och komplexa sjukdomstillstånd (M3)
- formulera en initial åtgärdsplan inklusive resonera kring utredningsresultatets tillförlitlighet i relation till metodens egenskaper och begränsningar (M3)
- diskutera utredningsresultat med patienten, förmedla svåra besked, formulera åtgärdsplan och uppföljning samt genomföra farmakologisk eller icke-farmakologisk behandling i samråd med patienten (M3)
- identifiera behov av och formulera preventiva och hälsofrämjande åtgärder på individnivå (M3)
- ordinera läkemedel utifrån patientens förutsättningar och behov (M3)
- genomföra vanliga medicinska procedurer inom kursens områden och tolka resultat (M3)
- urskilja och prioritera patienter med allvarliga tillstånd i behov av akut vård och genomföra ett primärt omhändertagande (M3)
- självständigt under handledning använda digitala verktyg för att inhämta information samt korrekt dokumentera patientrelaterade uppgifter i elektronisk patientjournal, intyg och remisser samt ordinera och förskriva läkemedel (M3)
- använda digitala verktyg med beaktande av grundläggande juridiska och etiska aspekter vid direkt eller indirekt kontakt med patienter och närstående, användning av digitala system. (M3).
- arbeta i interprofessionella team kring patienter samt på ett patientsäkert sätt kommunicera patientinformation inom hälso- och sjukvården och med professioner inom social omsorg och andra delar av samhället. (M3)
- bidra till säkerhetskultur inom vården genom att tillämpa patientsäker kommunikation. (M3)
- genomföra läkemedelsgenomgång, skriva läkemedelsberättelse (M4) samt formulera rapport om läkemedelsbiverkan (M3)
- samarbeta i grupp och bidra till andra studenters lärande genom att vara väl förberedd, delta aktivt i diskussioner relaterade till kursens innehåll, och använda kollegial återkoppling som verktyg för kompetensutveckling (M4)
- beakta patientens autonomi vid utredning och behandling (M3)
- bemöta patienter, anhöriga, andra studenter, lärare och personal på ett respektfullt och professionellt sätt (M4).

Förhållningssätt och värderingsförmåga

För godkänd kurs ska studenten kunna:

- beakta principer för lika villkor och jämlik vård avseende t.ex. funktionshinder, kön och genus, hbtqi, geografisk och kulturell bakgrund i bemötande med patienter, närstående och medarbetare
- beakta etiska principer och nyttoeffekter i relation till kostnad vid patientinsatser i hälso- och sjukvården
- problematisera egna värderingar, empati och ett professionellt förhållningssätt i interaktion med patienter, närstående och medarbetare
- värdera sitt kunskapsbehov i relation till kursens lärandemål och den framtida yrkesrollen och kunna formulera mål för sin fortsatta kompetensutveckling.
- agera och uppträda omdömesgillt och professionellt i kliniska och andra lärandesituationer

Innehåll

Basvetenskapliga och kliniska kunskaper samt kliniska färdigheter från tidigare kurser tillämpas och fördjupas såväl teoretiskt som i strukturerad träning i simulerad klinisk miljö och under VIL/VFU. Fokus ligger på fördjupning inom invärtesmedicin och reumatologi, parallellt med breddning inom geriatrik och allmänmedicin, klinisk farmakologi, infektionssjukdomar samt hud- och könssjukdomar inklusive sexualmedicin.

Fokus ligger på klinisk praktisk träning inom kursens kliniska områden. Patientfall med symtom och

fynd illustrerar komplexa problemställningar och samsjuklighet. Inom samtliga områden inkluderas bilddiagnostiska och klinisk fysiologiska undersökningar och ett allmänmedicinskt perspektiv tillämpas.

Att utöva läkaryrket utifrån principerna för personcentrerad god och jämlik vård är genomgående i kursen. Studenten ska kunna reflektera över hur kön och genus, ålder, psykosociala faktorer, funktionsvariationer, hbtqi, geografisk och kulturell bakgrund kan påverka hälsa och sjukvård, samt över lika villkor och jämlik vård. Beslutsfattande och handläggning relateras till en introduktion till vårdens organisation och ersättnings- och styrmodeller med stöd av grundläggande hälsoekonomiska begrepp. Att resonera kring egna stressreaktioner och inverkan av stress på vårdssamarbete ingår.

Integration sker också genom att involvera experter inom angränsande medicinska områden och beteendevetenskaper samt inom basvetenskapliga ämnen såsom t ex fysiologi, patologi och mikrobiologi när det är relevant. Interprofessionellt lärande sker genom samverkan i multiprofessionella vårdmiljöer.

Kursen innefattar VIL och VFU av varierande omfattning och innehåll uppdelat på två VFU-moment. Under dessa VFU-moment fördjupar och tillämpar studenterna kunskaper och färdigheter inhämtade tidigare främst under kursen Klinisk medicin 1 och breddar sin kunskap inom angränsande specialiteter. Alla studenter genomför en vecka VFU inom akutsjukvård, en vecka VFU inom reumatologi, en vecka VFU inom geriatrik och en vecka VFU inom primärvård samt två veckors VFU inom invärtesmedicinsk vård. VFU-perioderna inkluderar återkommande fallbaserade muntliga presentationer i grupp. Vidare ingår i kursen VIL inom moment 2 (infektion) samt moment 3 (hud- och könssjukdomar).

Kursen är indelad i åtta moment:

Komplexitet och multisjuklighet inom invärtesmedicin, 3.0 hp

Betygsskala: GU

Studenten tillägnar sig en fördjupad och breddad kompetens avseende handläggning av invärtesmedicinska tillstånd med fokus på differentialdiagnostiskt tänkande och kliniskt beslutsfattande vid mer komplexa tillstånd. Momentet bygger på kunskaper och färdigheter från tidigare kurser, främst från kursen Klinisk medicin 1: Invärtesmedicinsk inriktning, och integrerar basvetenskapliga och patofysiologiska förklaringsmodeller. Studenten ska under momentet träna och reflektera över handläggning av oselekerade, komplexa och eller multisjuka patienter inom invärtesmedicinska områden. Primärt omhändertagande diskuteras utifrån vårdkontext t.ex. primärvård, akutmottagning och geriatrisk vård. Undervisningen innefattar utöver teori även färdighetsträning, t.ex. komplexa scenarion i simulerad klinisk miljö. Allmänmedicinska perspektiv integreras samt ingår praktisk tolkning av bilddiagnostiska och klinisk fysiologiska undersökningar. Studenten ska utveckla en solid bakgrund till förståelse av patofysiologi, samt ett grundläggande vetenskapligt förhållningssätt till diagnostiska metoder, inklusive hur kognitiva bias kan leda till diagnostiska misstag. Vidare belyses samarbetet med andra professioner som är involverade i vård och omsorg av patienter. Studenten ska även utveckla förståelse för den psykosociala situationens betydelse.

Infektion, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar kunskaper och färdigheter relevanta för handläggning av individer med symtom och fynd som inger misstanke om eller beror på akuta och/eller kroniska infektionssjukdomar. Särskild vikt läggs vid kunskaper om antibiotikaresistens och begränsning av smittspridning såväl lokalt som globalt. Momentet inkluderar infektionssjukdomar ur både specialist-, allmänmedicinskt, nationellt och globalt perspektiv, inklusive infektionsepidemiologi där studenterna ska lära sig identifiera och tolka riskfaktorer på individ-, grupp- och populationsnivå. Differentialdiagnostiska resonemang, val av undersökningar och åtgärder baseras på gällande evidens och förklaras utifrån basvetenskapliga och patofysiologiska förklaringsmodeller. Innehållet integreras med basvetenskap men också med andra specialiteter såsom kirurgi, ortopedi och mikrobiologi. Undervisningen innefattar teori och praktiska övningar samt 1,5 hp integrerad VIL.

Hud- och könssjukdomar, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Momentet innefattar områdena dermatologi och venereologi inklusive sexualmedicin. Utifrån symtom och fynd tränar studenten att föra differentialdiagnostiska resonemang, välja undersökningar och åtgärder baserat på gällande evidens och kunna förklara sina val utifrån basvetenskapliga och patofysiologiska förklaringsmodeller. I detta område ingår bl.a. inflammatoriska och autoimmuna hudsjukdomar, klåda, kutana läkemedelsreaktioner, mikrobiella och parasitära hudsjukdomar, ben- och trycksår, benigna och maligna hudtumörer, globaldermatologi inkluderande sjukdomspresentationer vid olika hudfärger, samt sexuellt överförbara infektioner. Momentet inkluderar handläggning av hud- och venereologiska tillstånd på olika vårdnivåer samt internationella och sexualmedicinska aspekter och hbtqi-perspektiv. Undervisningen omfattar teori och praktiska övningar samt 1,5 hp integrerad VIL.

Geriatrisk och klinisk farmakologi, 1.5 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar kunskap om det biologiska åldrandet, dess påverkan på symptomatologi, förlopp och effekter av behandling av olika sjukdomar samt värdet av en sammantagen bedömning av den äldre patienten där medicinska, funktionella, psykologiska, sociala och existentiella aspekter beaktas. Här ingår den äldre patientens sjukdomar, komplexitet, behandling och rehabilitering på olika vårdnivåer i samspel med olika professioner (geriatriska teamet). Vidare omfattas det som skiljer många äldre eller biologiskt åldrade patienter från yngre, särskilt skörhet, multisjuklighet, undernutrition, sarkopeni och kognitionsnedsättning, i synnerhet demens. I detta moment ingår en introduktion till handläggning av patienten i livets slutskede och principerna för palliativt förhållningsätt samt palliativ vård.

Momentet omfattar även centrala principer för evidensbaserad farmakoterapi. Att kunna ordinera och förskriva läkemedel till största nytta för patienten samt följa upp läkemedelsbehandling ingår. Kliniskt farmakologiska principer, läkemedelsrelaterade problem, kritisk värdering av läkemedelsstudier och receptförskrivningsregler utgör viktiga delmoment.

Allmänmedicinska perspektiv på åldrande respektive klinisk farmakologi ingår.

Undervisningen innefattar både teori och praktiska övningar.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 1, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Placering under handledning på vårdenhet inom slutenvård, på en öppenvårds-/dagvårdsenhet i ordinarie öppen specialistvård eller i studentanpassad verksamhet inom det kliniska invärtesmedicinska området eller inom angränsande specialiteter. Kortare auskultationer/fallpresentationer på annan enhet eller simulering i klinisk miljö kan ingå.

Studenterna tränar på att utöva sin läkarroll i patientomhändertagande och kliniskt diagnostiska undersökningar av vanliga, allvarliga, akuta och mer komplexa tillstånd inom det område som enheten har fokus på. Tonvikt läggs på anamnestagande, status, differentialdiagnostik, beslutsfattande och prioritering av arbetsuppgifter där studenterna tränar i att fördjupa sin kompetens och förmåga att agera mer självständigt och på aktiviteter nödvändiga för professionellt utövande av läkarrollen i vårdteamet.

Examination (betygsättning) av professionellt förhållningssätt i VFU sker i detta moment*, genom löpande bedömning, baserad på programmets kriterier.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 2, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Placering under handledning på vårdenhet inom slutenvård, på en öppenvårds-/dagvårdsenhet i ordinarie öppen specialistvård eller i studentanpassad verksamhet inom det kliniska invärtesmedicinska området eller inom angränsande specialiteter. Kortare auskultationer/fallpresentationer på annan enhet

eller simulering i klinisk miljö kan ingå.

Studenterna tränar på att utöva sin läkarroll i patientomhändertagande och kliniskt diagnostiska undersökningar av vanliga, allvarliga, akuta och mer komplexa tillstånd inom det område som enheten har fokus på. Tonvikt läggs på anamnestagande, status, differentialdiagnostik, beslutsfattande och prioritering av arbetsuppgifter där studenterna tränar i att fördjupa sin kompetens och förmåga att agera mer självständigt och på aktiviteter nödvändiga för professionellt utövande av läkarrollen i vårdteamet.

Examination (betygsättning) av professionellt förhållningssätt i VFU sker i detta moment*, genom löpande bedömning, baserad på programmets kriterier.

Tillämpning och integrering, 2.0 hp

Betygsskala: GU

Momentet innehåller repetition och integrering genom självstudier och reflektion, en summativ OSCE, en återkommande gruppuppgift med en fallbaserad muntlig presentation som inkluderar hållbarhetsaspekter i den kliniska verksamheten, samt en skriftlig examination.

Här ingår att i reflektionsgrupper, träna strukturerad situationsbaserad reflektion och självvärdering av egna erfarenheter från VFU/VIL under professionell ledning.

Professionellt förhållningssätt, ansvar och lärande, 1.0 hp

Betygsskala: GU

Undervisning, träning och bedömning av ett professionellt förhållningssätt, ansvar och lärande sker löpande under kursen samt specifikt i samband med TBL, Mentorprogrammet och den avslutande inlämningsuppgiften med reflektion över studentens eget lärande i relation till kursens lärandemål. Examination (betygsättning) av professionellt förhållningssätt utanför VFU sker i detta moment*, genom löpande bedömning, baserad på programmets kriterier.

Professionellt förhållningssätt i autentiska kliniska situationer bedöms och betygsätts inte i detta moment, utan inom VFU-momenten.

Mentorprogrammet relaterar till övrig undervisning i kursen i syfte att stödja studentens personliga och professionella utveckling. Tillsammans med mentorn ges studenten tillfälle att reflektera, utifrån CanMEDS ramverk, över sin utveckling i relation till utbildningens lärandemål, dokumenterad prestation i portföljen och den framtida professionella läkarrollen.

Arbetsformer

I kursen ingår verksamhetsintegrerat lärande (VIL) där teoretisk utbildning och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) kombineras. Den teoretiska delen genomförs huvudsakligen genom teambaserat lärande (TBL) där studenterna arbetar tillsammans i grupper för att träna samarbete, utveckla det egna lärandet och bidra till gruppens kollegiala lärande. Studenterna tränar på att ge och ta återkoppling och värdera sina egna insatser. TBL genomförs i moduler som omfattar bland annat förberedelse med stora inslag av självstudier, bastester (s.k. readiness assurance test), individuellt och i grupp, uppföljning, tillämpning av kunskaper, samt självvärdering och kollegial bedömning.

Därutöver ingår föreläsningar, seminarier, simuleringar, färdighetsträning, fallbaserad undervisning, interprofessionellt lärande, studiebesök och grupparbeten, samt reflektionsgrupper.

Under kursen samlar studenten material i sin lärandeportfölj (se Övriga föreskrifter) och reflekterar över sina prestationer i relation till prestationer på tidigare kurser.

Examination

Komplexitet och multisjuklighet inom invärtesmedicin, 3 hp*Obligatoriskt deltagande*

- Teambaserat lärande (TBL)
- Seminarier
- Lärarledda färdighetsträningar
- Fallbaserad undervisning (i vården eller kliniklikande miljö)
- Simulering

Infektion, 4,5 hp*Obligatoriskt deltagande*

- Teambaserat lärande (TBL)
- Seminarier
- Lärarledda färdighetsträningar
- Fallbaserad undervisning (i vården eller kliniklikande miljö)
- Simuleringar

Hud- och könssjukdomar, 4,5 hp*Obligatoriskt deltagande*

- Teambaserat lärande (TBL)
- Seminarier
- Lärarledda färdighetsträningar
- Fallbaserad undervisning (i vården eller kliniklikande miljö)
- Studiebesök
- Simuleringar

Geriatrisk och klinisk farmakologi, 1,5 hp*Obligatoriskt deltagande*

- Teambaserat lärande (TBL)
- Seminarier
- Lärarledda färdighetsträningar
- Fallbaserad undervisning (i vården eller kliniklikande miljö)

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 1, 4,5 hp*Obligatoriskt deltagande*

- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)
- Fallbaserade muntliga presentationer i grupp

Obligatoriska formativa bedömningar

- Löpande bedömning i VFU*

Examination

- Examination i VFU**

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 2, 4,5 hp*Obligatoriskt deltagande*

- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)
- Fallbaserade muntliga presentationer i grupp

Obligatoriska formativa bedömningar

- Löpande bedömning i VFU*

Examination

- Examination i VFU**

Tillämpning och integrering, 2 hp*Examination*

- Objective Structured Clinical Examination (OSCE)
- Skriftlig examination (tentamen)
- Muntlig presentation (minst en fallbaserad muntlig presentation i grupp)

Professionellt förhållningssätt, ansvar och lärande, 1 hp

Obligatoriskt deltagande

- Mentorprogrammet
- Reflektionsgruppträffar

Obligatoriska formativa bedömningar

- Självvärdering och kollegial återkoppling (TBL)
- Självskattning och individuell handlingsplan (Mentorprogrammet)

Examination

- Examination av professionellt förhållningssätt*

* Mål för professionellt förhållningssätt bedöms löpande, utifrån bedömningskriterier, i alla sammanhang där student uppträder i sin roll som student eller relaterat till lärosätets eller sjukvårdens aktiviteter inom utbildningen, i kommunikation och via digitala medier. Vid bristande måluppfyllelse, som därvid framkommer kan examinator underkänna moment PFAL, eller moment VFU (om bristande måluppfyllelse förekommer i VFU). I sådant fall ska en handlingsplan upprättas.

Vid examination av professionellt förhållningssätt i PFAL och VFU har student rätt till två examinationstillfällen. Vid underkännande av professionellt förhållningssätt i VFU har ett examinationstillfälle förbrukats. För omexamination behöver studenten göra om momentet i sin helhet, med stöd av handlingsplanen. Omexamination av underkänt PFAL-moment görs under en i handlingsplanen specificerad efterföljande kurs.

***) Examination i VFU innebär summativ bedömning utifrån ett samlat underlag från VFU. Underlaget utgörs av formativa bedömningar i VFU med stöd av bedömningsinstrument t.ex. MiniCEX, MSF, DOPS, EPA eller Dialoginstrument.

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle. Vid examination i VFU har studenten rätt till två examinationstillfällen.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs. Om avbrott baseras på allvarlig brist i professionellt förhållningssätt under kursen i annat sammanhang än VFU, underkänns studenten på PFAL-momentet och ett examinationstillfälle är därmed förbrukat. Studenter får inte delta i någon undervisning förrän en handlingsplan har upprättats.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övriga föreskrifter

Undervisningsspråk

Undervisningsspråket är svenska men undervisning på engelska kan förekomma. Svensk och engelsk

litteratur används i kursen.

Lärandeportfölj

Stöd för studentens utveckling inom olika kompetensområden samlas löpande under utbildningen i studentens individuella lärandeportfölj. Kursansvarig institution tillhandahåller information om vilka dokument som ska sparas för kurstillfället.

Schemaläggning

Schemaläggning under kvällar och helger kan förekomma.

Kursutvärdering

Kursutvärdering genomförs enligt Karolinska Institutets riktlinjer.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk kurslitteratur

Internmedicin

Dahlström, Ulf; Kechagias, Stergios; Stenke, Leif

Sjätte upplagan : Stockholm : Liber, 2018 - 1046 sidor

ISBN:978-91-47-11326-2 LIBRIS-ID:22269529

[Sök i biblioteket](#)

Infektionsmedicin : kliniska situationer

Christensson, Bertil

Andra upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2022] - 370 sidor

ISBN:9789144153308 LIBRIS-ID:zd7jn8dcwm76535q

[Sök i biblioteket](#)

Rorsman, Hans

Rorsmans Dermatologi, venereologi

Wahlgren, Carl-Fredrik

Tionde upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2022] - 442 sidor

ISBN:9789144141602 LIBRIS-ID:v9x1h2pfsvbhptd5

[Sök i biblioteket](#)

Jern, Sverker; Jern, Helene

Klinisk EKG-diagnostik 2.0

Andra upplagan av version 2.0 : Ljungskile : Sverker Jern utbildning, 2017 - 264 sidor

LIBRIS-ID:20867014

Behandlingsprogram för Region Stockholm: Akut Internmedicin

Region Stockholm, 2022

Behandlingsprogram för Region Stockholm: Akut hjärtsjukvård.

Region Stockholm, 2022

Janusinfo

Region Stockholm,

URL: <https://janusinfo.se/>

Kloka listan

Region Stockholm,

URL: <https://klokalistan.se/>

Rekommenderad litteratur och övriga läromedel

Harrisons principles of internal medicine

Kasper, Dennis L.; Longo, Dan L.; Fauci, Anthony S.; Hauser, Stephen L.; Loscalzo, Joseph; Jameson, J. Larry

Twentieth edition : New York : McGraw-Hill Education, [2018] - 3528 pages

ISBN:9781259644030 LIBRIS-ID:194c8kpvzs349ksd

[Sök i biblioteket](#)

Braunwald's heart disease : a textbook of cardiovascular medicine

Zipes, Douglas P.; Libby, Peter; Bonow, Robert O.; Mann, Douglas L.; Tomaselli, Gordon F.; Braunwald, Eugene

Eleventh edition : Philadelphia, PA : Elsevier, [2019] - xxviii sidor, sidorna 1059-1944, 4, 64 sidor

ISBN:9780323463423 LIBRIS-ID:9nlwf5c57q1w3b9v

[Sök i biblioteket](#)

Allmänmedicin

Hunskår, Steinar; Hovelius, Birgitta; Andersson, Christer Berndtsson, Margareta Brandin

2. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2015 - 1102 s.

ISBN:9789144084466 LIBRIS-ID:18065802

[Sök i biblioteket](#)

Böttiger, Ylva; Eliasson, Erik; Lindh, Jonatan

Att lyckas med läkemedel

1. uppl. : Stockholm : Studentlitteratur, 2014 - 156 s.

ISBN:9789144084947 LIBRIS-ID:16016342

[Sök i biblioteket](#)

Dehlin, Ove; Rundgren, Åke

Geriatrisk

3., rev. och uppdaterade uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 496 s.

ISBN:9789144092058 LIBRIS-ID:16601087

[Sök i biblioteket](#)

Geriatriskboken

Wahlund, Lars-Olof

Första upplagan : Stockholm : Liber, [2020] - 407 sidor

ISBN:9789147113460 LIBRIS-ID:bnqymh8r8r12klcj

[Sök i biblioteket](#)

Gastroenterologi och hepatologi

Lindberg, Greger; Nyhlin, Henry

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2016 - 331 s.

ISBN:9789144093406 LIBRIS-ID:19513056

[Sök i biblioteket](#)

Reumatologi

Klareskog, Lars; Saxne, Tore; Rudin, Anna; Rönnblom, Lars; Enman, Yvonne

Tredje upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2017] - 481 sidor

ISBN:9789144115108 LIBRIS-ID:21082208

[Sök i biblioteket](#)

Endokrinologi

Werner, Sigbritt

3., omarb. och uppdaterade uppl. : Stockholm : Liber, 2015 - 528 s.

ISBN:9789147114313 LIBRIS-ID:17212754

[Sök i biblioteket](#)

Weller, Richard P. J. B.; Hunter, Hamish J.A.; Mann, Margaret W.

Clinical dermatology

Fifth edition. : Chichester, West Sussex : Wiley Blackwell, 2015 - xi, 438 pages

ISBN:9780470659526 (pbk.) LIBRIS-ID:17704890

[Sök i biblioteket](#)

Ritter, James

Rang and Dale's pharmacology

Tenth edition : Amsterdam : Elsevier, 2023 - 808 pages

ISBN:9780323873956 LIBRIS-ID:wcqts6v5twkn31tb

[Sök i biblioteket](#)

Därutöver tillhandahålls kursmaterial, inklusive hänvisning till aktuella vetenskapliga publikationer, på lärplattform.